

EM 47: Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi som samfund kan opnå bedre inklusion af personer med et handicap i vores samfund. Hvordan skaber vi reelle og konkrete muligheder for, at personer omfattet af handicaplovgivningen kan opnå adgang til vores uddannelsessystem og i sidste ende vores arbejdsmarked? Hvordan skaber vi et mere rummeligt uddannelsessystem og arbejdsmarked med fokus på muligheder for personer med et handicap

(Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

EM 132: Forslag til forespørgselsdebat om mulighederne for at etablere uddannelsestilbud til personer med vidtgående handicap, herunder personer med Aspergers syndrom.

(Medlemmer af Inatsisartut, Siumut)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke)

Naalakkersuisut takker for forslagene og hilser debatten om uddannelsesmuligheder for personer med handicap velkommen.

Indledende skal Naalakkersuisut slå fast, at personer med handicap eller vidtgående handicap skal tilbydes uddannelse, ligesom alle andre borgere i Grønland. Folkeskolen er forpligtet til at undervise alle børn i skolealderen. Dette gælder også børn med vidtgående handicap. Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at vi i meget bredt omfang på lovgivningssiden har skabt rammerne for inklusion af personer med handicap i Folkeskolen.

Grønland har tiltrådt FNs handicapkonvention, hvor det i artikel 24 fremgår, at personer med handicap har ret til uddannelse.

Udfordringen for skolevæsenet er, at der på landsplan er stor mangel på lærere med supplerende specialpædagogisk uddannelse, der kan varetage undervisningen af elever med særlige behov. Andelen af lærere med supplerende specialpædagogisk uddannelse til at varetage den vidtgående specialundervisning i folkeskolen var blot på 23 lærere ud af en samlet undervisergruppe på 262, der underviser elever med særlige behov i skoleåret 2013-2014.

Folkeskolen skal også sikre, at betingelserne for at undervise elever med vidtgående handicap er til stede. Skolen skal derfor sikre, at:

- Skolebygningen er udformet på en sådan måde, at børn med bl.a. fysiske handicap kan komme ind i bygningen, jf. det gældende bygningsreglement.
- Der er støtte til de elever, der har brug for det.
- Der er de nødvendige særlige undervisningsmaterialer og hjælpemidler

- Der er transport mellem hjem og skole.
- Der er en tolk til døve og høresvage elever.

Naalakkersuisut mener, at der fortsat er behov for at have fokus på det specialpædagogiske område. Det er derfor glædeligt, at Ilisimatusarfik fra skoleåret 2014/2015 har etableret linjefag i specialpædagogik på læreruddannelsen. Faget sigter mod at gøre den studerende i stand til at varetage en bred vifte af specialpædagogiske opgaver i skolen i forhold til børn, som ikke umiddelbart kan profitere af Folkeskolens almene undervisning.

Yderligere er Ilisimatusarfik også ved institut for læring i færd med at oprette en 2 årig akademisk diplomuddannelse i specialundervisning. Departementet har haft udkast til en ny bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i Folkeskolen sendt i høring. Bekendtgørelsen har til formål at sikre bedre rammer på området.

I FNs handicapkonventions artikel 27 fremgår, at personer med handicap har ret til at arbejde på lige fod med andre.

Naalakkersuisut ønsker - i endnu højere grad - inddragelse af de enkelte erhvervsskoler med henblik på løsning af handicap problematikkerne inden for uddannelsesområdet.

Der er ikke under den ekstraordinære ledighedsindsats planlagt særlige indsatser for unge med handicap. Den ekstraordinære ledighedsindsats finansierer en forøgelse af eksisterende aktiviteter under Piareersarfik og således en forøgelse af antallet af unge, der kan blive optaget og komme videre i uddannelsessystemet eller ind på arbejdsmarkedet.

Kommunerne kan sammensætte aktiviteter, der gør det muligt at integrere unge med handicap på uddannelser og i aktiviteter eller jobs på arbejdsmarkedet.

Frem til nu er der meget lidt erfaring med undervisning af og særligt tilrettelagte uddannelser for de enkelte personer med handicap indenfor erhvervsuddannelsesområdet. Der er dog enkelte successtildfælde, hvor en person med handicap har gennemført en erhvervsuddannelse.

Landstingsforordningen om revalidering fastsætter bestemmelser om revalidering til bl.a. personer der ikke umiddelbart kan tilpasses eller gentilpasses arbejdsmarkedet på grund af helbredsforhold. Revalideringsforordningen indeholder ligeledes mulighed for fleksjob, som kan komme på tale, når mulighederne for revalidering til beskæftigelse på normale vilkår er udtømte.

Med disse bemærkninger tilslutter Naalakkersuisut sig intentionerne i begge forslag til Inatsisartutudtalelse.